

Voor de bijl

Toneelspel in drie bedrijven voor kinderen

door

LEO MEINEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **VOOR DE BIJL** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **LEO MEINEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Opzichter Gluur

Houthakker Bijl

Flora van Bijl - dochter houthakker

Prinses Dora

Koning Theodoor

Ella - zijn vrouw

Trui - kruidenvrouwtje

Dienstmeisje Eefje

EERSTE BEDRIJF

eerste tafereel

Speelt in het bos. Op het moment, dat het doek opengaat is een houthakker bezig geweest met het kappen van een boom. Hij heeft even rust. Hij zucht en vertelt. Hij heeft een probleem.

Bijl: *(zit, zucht en vertelt)* Dus, nog een poosje en dan moet ik ermee kappen. Het wordt hier allemaal natuurgebied. En dan mag ik geen boom meer kappen. Of ik moet een vergunning kopen! Die kost duizend gulden. Dat is veel geld! En dat heb ik niet. Hoe dat nou moet? Ik weet het niet. *(zucht)* En waar vind ik nog ander werk op mijn leeftijd? Waar? *(denkt na, handen onder zijn hoofd, dat regelmatig heen en weer schudt)* Het zal betekenen dat Flora in plaats van studeren ook moet gaan werken. Maar waar? Ik zou het niet weten! Hoe het nou verder moet? *(denkt. Trui, een kruidenvrouwkje komt op met een tas)*

Trui: *(op, ziet Bijl zitten)* Dag, Bijl!

Bijl: *(kijkt op)* Dag Trui!

Trui: Wat kijk je bezorgd?

Bijl: Ja, Trui, ik maak me zorgen!

Trui: Zorgen?

Bijl: Ja, zorgen. Hoe het nu verder moet?

Trui: Je bedoelt dat natuurplan?

Bijl: Ja!

Trui: Inderdaad! Een slechte zaak! Wie dat bedacht heeft?

Bijl: De koning!

Trui: De koning, ja, ja! Geloof jij dat?

Bijl: Dat zegt Gluur!

Trui: Gluur! Praat me niet over Gluur!

Bijl: *(ziet in de verte iemand aankomen)* Daarginds komt ie juist aan!

Trui: *(nervus)* Wie? Gluur?

Bijl: Ja!

Trui: Dan ga ik maar weer verder, want ik wil hem voorlopig even niet meer zien! *(fluistert)* Ik heb al ruzie met hem gehad!

Bijl: Heb jij ruzie gehad met Gluur?

Trui: *(houdt Gluur in de gaten)* Ja! Over die vergunning!

Bijl: Vergunning? Moet jij ook een vergunning hebben?

Trui: Ja! En die kost me driehonderd gulden!

Bijl: Jou driehonderd?

Trui: Ja. En wat moet jij betalen?

Bijl: Duizend gulden!

Trui: (*schrikt*) Wat? Duizend? Maar dat is belachelijk!

Bijl: Dat is het ook!

Trui: (*haast*) Maar ik ga nu! We spreken elkaar nog wel!

Bijl: Goed! Dag Trui! (*Trui gaat af, Bijl kijkt haar na en drinkt koffie uit de thermoskan. Bijl zacht*) Driehonderd gulden, da's ook niet niks! (*drinkt koffie*)

Gluur: (*komt op, als Trui al even weg is, Gluur heeft haar niet gezien*) Zo Bijl, pauze? Kan dat nog? Pauze?

Bijl: (*zucht en kortaf*) Mag ik misschien?

Gluur: (*gemeen*) Van mij mag je. Natuurlijk! Maar je weet het! Over een maand is het gebeurd! Dan wordt er hier niet meer gekapt... of je moet duizend gulden betalen voor een vergunning! En een vergunning kun je halen bij mij! Want ik word beheerder!

Bijl: Duizend gulden. Man je weet dat ik geen duizend gulden kan missen! Dat heb ik je al een keer verteld!

Gluur: Ja, dat is me bekend Bijl! (*terzijde gemeen*) Dan moet je het bijtje erbij neerleggen. (*hardop*) Heel jammer voor jou Bijl. Maar het is niet anders. Regels zijn nu eenmaal regels!

Bijl: (*teleurgesteld*) Regels! Wie bedenkt nou zulke regels!

Gluur: (*lacht gemeen*) Ja, wie?

Bijl: Nou, wie? (*hardop*) Wie?

Gluur: (*geheimzinnig*) De koning natuurlijk! Wie anders?

Bijl: De koning? Ik geloof er niks van! De koning heeft het vast te druk met andere zaken. Die bemoeit zich vast niet met natuurgebieden en kapvergunningen!

Gluur: Oh nee? Denk je soms dat ik de regels bedenk? (*gemeen*) Nee, Bijl! Ik moet zorgen dat de regels worden nageleefd! (*slim*) Want dat doet de koning juist niet! Ik moet de zaak verder regelen. Ik word beheerder! Dat is mijn werk! Dus je moet bij mij een vergunning kopen!

Bijl: (*zucht*) Ach! Het is wel goed. Maar ik ben het er niet mee eens en dat blijft ook zo! Het is belachelijk! En laat me nu alleen!

Gluur: Maar?

Bijl: Laat me alleen! Alsjeblieft!

Gluur: Da's goed! Zoals je wilt. (*Bijl met hoofd in handen, denkt na. Gluur gaat af en komt direct na vijf seconden weer op*) Ik kan je misschien wel een beetje helpen?

Bijl: Mij een beetje helpen? Hoe helpen? Hoe bedoel je?

Gluur: Als jij er nou eens voor zorgt, dat ik gratis brandhout krijg, dan.....

Bijl: Man hoepel op!

Gluur: (*blijft staan*) Hoepel op? Hoepel op? Ik?

Bijl: Ja, wie anders?

Gluur: Ik zou maar een andere toon aanslaan, meneer Bijl!

Bijl: Man dan ga ik wel! Ik word ziek van jou! (*staat op, pakt bijl en andere spullen en haastig af*)

Gluur: (*kijkt hem na*) Een grote mond! Maar dat zal niet lang meer duren! Dan piept ie wel anders! (*gemeen*) Want Bijl, zonder vergunning wordt er niet meer gekapt! Hij komt al weer terug.

Bijl: (*weer op*) Ik heb nog een vraag!

Gluur: Vragen staat vrij!

Bijl: Ik wil tegen de plannen protesteren! Waar kan dat!

Gluur: Protesteren heeft geen enkele zin!

Bijl: Dat zeg jij!

Gluur: (*gehaast*) Dat zeg ik! Inderdaad! Ik kan het weten, want je moet protesteren bij mij!

Bijl: Ja, ja. En dat kan niet bij de koning?

Gluur: Nee!

Bijl: Waarom niet?

Gluur: Omdat dat niet kan, punt uit! Denk nou nog maar even aan dat voorstel van gratis brandhout...

Bijl: Man, maak dat je wegkomt!

Gluur: (*kijkt op horloge*) Je hebt geluk! Ik moet weg, want sturen laat ik me natuurlijk niet! Dag meneer Bijl! (*Bijl zegt niets, Gluur af. Als Gluur weg is*)

Bijl: Gratis brandhout. Nooit Ik mag die vent niet! Praatjesmaker! Maar hoe het verder moet? (*staat op, pakt zijn bijl en wil aan het werk gaan, Flora roept echter en de houthakker blijft staan*)

Flora: (*nog niet op, roept Vader, hallo! Flora is een opgewekte, flinke meid*) Hallo! Was je hier?

Bijl: Dag meid. Ja ik was hier.

Flora: Ik was al in het andere bos! (*kijkt haar vader aan*) Wat kijk je bedrukt? Of heb je die opzichter soms op bezoek gehad? Ja, he? Want ik kwam hem tegen! Hij deed zo over- dreven vriendelijk!

Bijl: Ja, dat zal wel! (*zucht*)

Flora: (*nieuwsgierig*) En had ie nog nieuws?

Bijl: Nee, niks! Alleen dat wat je al weet!

Flora: Dus binnenkort is het gebeurd!

Bijl: (*triest*) Ja, binnenkort kan ik het bijltje erbij neerleggen!

Flora: Het bijltje erbij neerleggen.....En dan?

Bijl: Dan zit ik zonder werk!

Flora: Zonder werk?

Bijl: Ik vrees van wel!

Flora: Wie heeft dit nou eigenlijk allemaal bedacht?

Bijl: De koning! Tenminste dat zegt Gluur!

Flora: De koning? Geloof je dat?

Bijl: Ik weet het niet!

Flora: (*denkt na*) Ik denk eerder dat Gluur het zelf heeft bedacht!

Bijl: Denk je?

Flora: We moeten protesteren tegen het natuurplan!

Bijl: Protesteren heeft geen zin!

Flora: Wie zegt dat?

Bijl: Gluur, de opzichter!

Flora: Vader, hij bedenkt de plannen zelf!

Bijl: Denk je...dat hij dat durft?

Flora: Dat denk ik! Volgens mij is Gluur geen opzichter, maar een oplichter.....

Bijl: (*schrikt*) Lieverd! Zeg dat alsjeblieft nooit hardop!

Flora: De koning? Een natuurgebied? Laat me niet lachen!

Bijl: Je kon wel eens gelijk hebben!

Flora: Hoe bedoel je?

Bijl: (*aarzelend*) Gluur wil mij helpen als ik hem gratis brandhout geef!

Flora: (*kwaad*) Wat? Wat een schurk! Zie je nou wel! Die man is niet te vertrouwen. Zie je nou wel, dat ik gelijk heb? Zie je nou! Nou geloof ik helemaal niks meer van dat natuurplan! Wat een zielige gluiperd!

Bijl: Maar waarom doet Gluur zoiets?

Flora: Voor geld vader! Waar anders voor? Het geld van de vergunningen steekt ie in eigen zak!

Bijl: Denk je?

Flora: Natuurlijk! En ik zal het bewijzen ook!

Bijl: Hoe?

Flora: Ik denk dat ik maar eens een brief ga schrijven!

Bijl: Een brief? Aan wie?

Flora: Een protestbrief aan de koning!

Bijl: (*verbaasd*) Aan de koning?

Flora: Ja, of vindt u dat niet goed? U kijkt zo twijfelachtig.

Bijl: Ik weet het niet! (*denkt even na*)

Flora: Nou?

Bijl: Nee het is goed. Schrijf maar. Ik weet het anders ook niet.

Flora: Ik ga nu!

Bijl: Ja, tot straks. Ik ben dan verderop bezig! (*wijst*) Bij de beuken!

Flora: Goed! Tot straks! (*af*)

Bijl: (*kijkt Flora na, denkt hardop*) Ja, ik denk niet dat protesteren helpt, maar wat moeten we anders? (*af. Toneel even leeg. Prinses Dora op, ze zoekt planten*)

Dora: Het is hier prachtig! (*opeens verdrietiger*) Maar ik moet nog drie planten hebben voor school om te drogen, maar ik zie ze hier ook niet staan. (*kijkt rond, gaat zitten, pakt een pakje drinken en drinkt met een*

rietje) Ha, dat was lekker! (*kijkt rond en Gluur komt onverwacht op, Dora schrikt*)

Gluur: Zo! Kijk eens aan prinses Dora, helemaal alleen?

Dora: Dag meneer Gluur.

Gluur: Wat zoek jij hier?

Dora: Planten, meneer Gluur. Planten voor school! Om te drogen....

Gluur: Oh juist ja! Om te drogen!

Dora: Het is hier mooi, meneer Gluur!

Gluur: Ja het is hier mooi!

Dora: En lekker rustig. Je komt hier niemand tegen.

Gluur: (*terzijde*) Nee, gelukkig niet! (*geheimzinnig*) Dus je hebt hier niemand gezien?

Dora: Nee!

Gluur: (*geheimzinnig*) Ook niet gesproken?

Dora: Nee, niemand gezien en ook niemand gesproken!

Gluur: Echt niet?

Dora: Nee, echt niet! Maar waarom vraagt u dat?

Gluur: (*terzijde*) Gelukkig. (*dan nerveus*) Zomaar!

Dora: (*kijkt Gluur aan*) Zomaar?

Gluur: (*druk*) Ja, maar ik moet nu gaan, want anders ben ik te laat voor de afspraak!

Dora: Afspraak?

Gluur: Ja! (*gaat haastig af*)

Dora: (*kijkt hem na, schudt het hoofd*) Nou daar word ik ook niet wijzer van! Maar hij heeft mij wel nieuwsgierig gemaakt! Of ik iemand gezien of gesproken heb? Ik vind Gluur een rare snoeshaan! Altijd nieuwsgierig en als je iets aan hem vraagt, krijg je geen antwoord! Zo, ik ga maar weer verder met plantjes zoeken. (*pakt een blad waarop planten zijn afgebeeld en bekijkt deze, daarna kijkt ze zoekend rond en is zo verdiept dat ze niet merkt dat Trui opkomt*)

Trui: (*kijkt naar Dora en vraagt*) Zoekt u iets?

Dora: (*schrikt, doet blad achter de rug*) Ja, nee, maar wie bent u?

Trui: Ik ben Trui.

Dora: Trui?

Trui: Ja, gewoon, Trui. Eigenlijk heet ik Geertruide, maar iedereen noemt me gewoon Trui! En wie ben jij?

Dora: Ik ben Dora! Eigenlijk Prinses Dora!

Trui: Nee, maar, prinses Dora? Majesteit!

Dora: Zeg maar Dora hoor Trui!

Trui: Goed, prinses....eh Dora! Maar wat doet u hier?

Dora: (*laat blad zien*) Ik zoek plantjes!

Trui: Plantjes?

Dora: Ja, voor school. *(verduidelijkt)* Om te drogen!

Trui: En kun je ze vinden?

Dora: Nee, niet alles. Ik kan een paar plantjes niet vinden.

Trui: Zal ik je helpen?

Dora: Hebt u verstand van planten?

Trui: Wel een beetje. Ik zoek namelijk altijd plantjes, of liever gezegd kruiden.

Dora: Kruiden? Waarvoor?

Trui: Ja, om er zalfjes en drankjes van te maken.

Dora: *(er gaat bij haar een lichtje op)* Bent u dan misschien.. eh... Kruiden Truitje?

Trui: *(lacht)* Ja, zo noemen ze me ook!

Dora: En u wilt mij helpen?

Trui: Graag Dora! Welke plantjes moet je nog hebben?

Dora: *(kijkt op een briefje)* Ik zoek nog..... kwezelijn, harsepit en witte rosalia.

Trui: *(denkt hardop)* Witte rosalia staat verderop en ik weet ook wel kwezelijn, maar harsepit, waar heb ik dat zien staan? Even denken hoor! Ik weet het zo niet! Maar dat vinden we ook wel!

Dora: Oh, dat zou fijn zijn!

Trui: Kom maar mee. *(ze gaan af. Het toneel is even leeg, als ze verdwenen zijn, komt Gluur op, hij kijkt ze na)*

Gluur: Wat moet Dora met die Trui? Dat heb ik liever niet! Daar moet ik meer van weten! Ik zal er eens even op afgaan. *(wil af, maar Bijl komt op en Gluur blijft staan. Bijl ziet Gluur maar zwijgt. Gluur maakt vriendelijk)* Zo, daar hebben we Bijl! Hoe gaat het nou?

Bijl: *(koel)* Slecht!

Gluur: Slecht? Heb je nog nagedacht over mijn voorstel?

Bijl: *(koel)* Nee!

Gluur: *(nieuwsgierig)* Nee?

Bijl: *(koel)* Nee! En dat doe ik ook niet!

Gluur: Wat krijgen we nou? Dat doe ik niet?

Bijl: Nee! We gaan trouwens protesteren tegen de het natuurplan!

Gluur: We gaan protesteren tegen het natuurplan? Wie we?

Bijl: Mijn dochter en ik.

Gluur: *(gemeen)* Zo, maar ik heb je toch al gezegd dat dat geen zin heeft!

Bijl: Ja, ja ik! We protesteren bij de koning!

Gluur: *(schrikt)* De koning? *(herstelt)* Hoe wil je dat doen?

Bijl: We schrijven hem een brief!

Gluur: Ja, ja! Een brief!

Bijl: Of mag dat niet?

Gluur: *(slim)* Natuurlijk mag het! Maar je weet dat het niks helpt,

(samenzweerderig) het heeft dus geen zin!

Bijl: Waarom niet?

Gluur: Waarom niet? *(snauwt)* Moet ik het nog verder uitleggen?

Bijl: *(kijkt kwaad naar Gluur)* Je hoeft mij niks meer uit te leggen. Wij protesteren en daarmee uit!

Gluur: Dan doe je dat maar! Ik help je niet eens meer!

Bijl: Helpen? Noem je dat helpen? Ik ga weer aan mijn werk! Adieu! *(af)*

Gluur: *(kijkt Bijl na en als deze verdwenen is)* Eigenwijze kerel! *(zenuwachtig)* Een brief aan de koning! Die brief moet ik onderscheppen! Ik moet zorgen dat de koning die brief nooit te zien krijgt! *(gemeen)* Want anders is het denk ik niet zo best voor mij! Dan word ik nooit rijk! *(kijkt in de verte en ziet wat aankomen)* Daar komt die Trui aan *(tuurt in de verte)* met de prinses. Nou moet ik even opletten! Ik moet me even verstoppen! *(kijkt rond, lacht in zichzelf en gaat af. Toneel even leeg. Dora en Trui komen op. Ze zijn in gesprek)*

Dora: *(hand vol planten, maar verbaasd)*... Geen hout meer hakken en jij mag anders geen kruiden meer plukken?

Trui: Nee!

Dora: Nee?

Trui: Ja, of we moeten geld betalen.

Dora: Geld? Aan wie?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto